

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
Bibliografia	XVII
Wprowadzenie	XLI
Wstęp	1
Rozdział I. Specyfika podsektora elektroenergetycznego (elektroenergetyki)	17
1. Specyfika energii elektrycznej jako dobra	17
2. Rodzaje rynków w podsektorze elektroenergetycznym	20
2.1. Rynek wyższego szczebla	23
2.2. Rynek niższego szczebla	25
3. Rynek energii elektrycznej z pozycji segmentu wytwarzania	27
3.1. Gospodarcze i prawne determinanty liberalizacji sektora energetycznego w Polsce – demonopolizacja i prywatyzacja sektora	27
3.2. Model jednolitego wewnętrznego unijnego rynku energii elektrycznej	33
3.3. Rynki energii elektrycznej w wybranych krajach Unii Europejskiej	42
3.4. Rynek energii elektrycznej w Polsce	48
4. Regulacja administracyjnoprawna podsektora elektroenergetycznego – nadzór instytucjonalny oraz funkcjonalny nad wytwórcą	52
4.1. Uwagi wprowadzające	52
4.2. Wpływ polityki energetycznej na działalność wytwórcy	55
4.2.1. Istota polityki energetycznej	55
4.2.2. Wiążący charakter prawny polityki energetycznej	58
4.3. Kompetencje w zakresie regulacji działalności w podsektorze elektroenergetycznym	61
4.3.1. Nadzór regulacyjny sprawowany przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki	61
4.3.2. Oddziaływanie na wytwórcę przez konstytucyjne organy administracji rządowej	64
4.3.3. Władztwo operatora systemu nad wytwórcą	65

5. Wpływanie na działalność gospodarczą w podsektorze elektroenergetycznym za pośrednictwem instrumentów ogólnego prawa antymonopolowego	67
Rozdział II. Reżim prawny wytwórcy	71
1. Założenia teoretycznoprawne	71
2. Zasady oddziaływania prawodawstwa unijnego na krajowe prawo energetyczne	74
2.1. Podstawowe zasady prawa unijnego	75
2.2. Zasada subsydiarności w podziale kompetencji prawodawczych. Kompetencje wyłączne państwa członkowskiego w dziedzinie energii elektrycznej	78
3. Działalność wytwórcza w podsektorze elektroenergetycznym	81
3.1. Podmiot oraz przedmiot działalności wytwórczej	81
3.2. Traktatowe swobody wytwórcy	84
4. Interes ogólny UE oraz interes publiczny jako czynniki delimitujące swobodę działalności gospodarczej wytwórcy	86
4.1. Dobra i wartości ucieleśniające cele interesu ogólnego UE oraz interesu publicznego	86
4.2. Ograniczenie swobód wytwórcy na podstawie zasady proporcjonalności	91
4.3. Relacja pomiędzy celami interesu ogólnego UE a interesem publicznym	93
4.4. Interes publiczny funkcją reglamentacji działalności wytwórcy	95
5. Prawne formy ograniczenia swobód częściowych wytwórcy	100
5.1. Uwagi wprowadzające	100
5.2. Instrumenty ograniczenia działalności gospodarczej wytwórcy o charakterze generalnym	101
5.2.1. Obowiązek publicznego obrotu energią elektryczną – tzw. obligo giełdowe	101
5.2.2. Obligatoryjny udział na rynku bilansującym (technicznym)	104
5.2.3. Podległość wytwórcy i obowiązek współdziałania w relacji do operatora systemu oraz obowiązki wytwórcy w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego	106
5.2.4. Obowiązek utrzymania zapasów paliw i następstwa jego niedochowania	109
5.3. Instrumenty regulacji indywidualnej	110
5.3.1. Koncesjonowanie	110
5.3.2. Nakaz prowadzenia działalności wytwórczej po wygaśnięciu koncesji oraz sankcja za jego niedochowanie ..	122

5.3.3. Zatwierdzanie taryf dla energii elektrycznej oraz sankcja za naruszenie obowiązków taryfowych	124
5.3.4. Kontrola działalności przedsiębiorstw energetycznych przez władzę publiczną	127
5.3.5. Rozstrzyganie sporów na gruncie prawa energetycznego	128
5.3.6. Wymierzanie kar pieniężnych	131
6. Prawa specjalne lub wyłączne wytwórcy	133
6.1. Uwagi wprowadzające	133
6.2. Pomoc publiczna w działalności wytwórcy	134
6.3. Preferencje dla wytwórców subrynku odnawialnych źródeł energii lub wysokosprawnej kogeneracji	139
7. Reżim prawny umów zawieranych przez wytwórcę energii elektrycznej	145
7.1. Uwagi wprowadzające	145
7.2. Zakres swobody umów	150
7.3. Ograniczenia swobody umów wytwórcy a modele wzorców kompetencji	151
7.4. Konstytucyjne i traktatowe źródła i granice swobody umów zawieranych przez wytwórcę	153
7.5. Granice swobody umów zawieranych przez wytwórcę	159
7.6. Klasyfikacja umów zawieranych przez wytwórcę	164
7.7. Wpływ zmiany okoliczności na zobowiązania wynikające z umów zawartych przez wytwórcę	167
Rozdział III. Umowy zawierane przez wytwórcę regulujące dostęp do urządzeń kluczowych	173
1. Uwagi wprowadzające	173
2. Analiza umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej	182
2.1. Źródła regulacji umowy w przepisach prawa energetycznego	182
2.2. Elementy przedmiotowo istotne (<i>essentialia negotii</i>) a kwalifikacja prawna umowy o przyłączenie	185
2.3. Minimalne, konieczne składniki umowy o przyłączenie do sieci a reżim prawny umowy	191
2.4. Pozostałe ograniczenia swobody kontraktowej w umowie o przyłączenia do sieci elektroenergetycznej	194
2.5. Odpowiedzialność stron umowy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Przedawnienie roszczeń	201
3. Analiza umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej (umowy przesyłowej)	204
3.1. Źródła regulacji umowy w przepisach prawa energetycznego	204

3.2. Elementy przedmiotowo istotne (<i>essentialia negotii</i>) a kwalifikacja prawna umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej	206
3.3. Minimalne, konieczne składniki umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej a reżim prawny umowy	210
3.4. Pozostałe ograniczenia swobody kontraktowej w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej	212
3.5. Odpowiedzialność stron umowy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Przedawnienie roszczeń	214
4. Generalna umowa o świadczenie usług dystrybucyjnych (generalna umowa dystrybucji – GUD)	218
4.1. Uwarunkowania prawne, rynkowe i techniczne generalnej umowy dystrybucji	218
4.2. Koncepcja umowy ramowej a właściwość (natura) generalnej umowy dystrybucji	220
4.3. Odpowiedzialność stron umowy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Przedawnienie roszczeń	225
Rozdział IV. Obrót energią elektryczną przez wytwórcę w stosunkach dwustronnie profesjonalnych	227
1. Uwagi wprowadzające	227
2. Analiza umowy sprzedaży energii elektrycznej – tzw. sprzedaży ciągłej	232
2.1. Źródła regulacji i uwarunkowania prawne umowy w przepisach prawa energetycznego	232
2.2. Elementy przedmiotowo istotne (<i>essentialia negotii</i>) a reżim prawny umowy sprzedaży energii elektrycznej	234
2.3. Minimalne, konieczne składniki umowy sprzedaży energii elektrycznej a pozostałe unormowania umowy sprzedaży w Kodeksie cywilnym	240
2.4. Pozostałe ograniczenia swobody kontraktowej w umowie sprzedaży energii elektrycznej	243
2.5. Odpowiedzialność stron umowy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Przedawnienie roszczeń	246
3. Umowa ramowa sprzedaży energii elektrycznej oraz umowy wykonawcze na tle umowy sprzedaży ciągłej	249

3.1. Umowa ramowa a sprzedaż energii elektrycznej – uwagi wprowadzające	249
3.2. Specyfika umowy ramowej sprzedaży energii elektrycznej oraz umów wykonawczych	251
4. Sprzedaż energii elektrycznej za pośrednictwem giełdy, rynku regulowanego lub w drodze otwartego przetargu	252
4.1. Uwagi wprowadzające	252
4.2. Szczególny reżim umowy sprzedaży energii elektrycznej za pośrednictwem giełdy oraz rynku regulowanego	253
4.3. Umowa sprzedaży energii elektrycznej zawarta w drodze otwartego przetargu	257
5. Umowa kompleksowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług jej dystrybucji	258
Rozdział V. Sprzedaż energii elektrycznej przez wytwórcę na podstawie umowy z odbiorcą w gospodarstwie domowym	263
1. Uwagi wprowadzające	263
2. Ograniczenia swobody umów sprzedawcy na rzecz odbiorcy w gospodarstwie domowym – uwagi na tle ograniczeń swobody umów sprzedaży w obrocie dwustronnie profesjonalnym	271
3. Odpowiedzialność stron umowy z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Przedawnienie roszczeń	275
Rozdział VI. Umowy dodatkowe zawierane przez wytwórcę	279
1. Uwagi wprowadzające na temat umów dodatkowych	279
2. Umowa o bilansowanie handlowe oraz umowa o świadczenie usługi bilansowania handlowego	284
2.1. Źródła regulacji umowy o bilansowanie handlowe oraz umowy o świadczenie usługi bilansowania handlowego w przepisach prawa energetycznego	284
2.2. Podmioty, świadczenia stron oraz charakter prawny umowy o bilansowanie handlowe oraz umowy o świadczenie usługi bilansowania handlowego	287
2.3. Odpowiedzialność stron umowy o bilansowanie handlowe oraz umowy o świadczenie usługi bilansowania handlowego. Przedawnienie roszczeń	290
3. Umowy o usługi systemowe	290
3.1. Rodzaje, przedmiot świadczenia oraz charakter prawny umów o usługi systemowe	290
3.2. Odpowiedzialność stron umów o usługi systemowe z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Przedawnienie roszczeń	294

Rozdział VII. Realizacja roszczenia o zawarcie umów energetycznych z wytwórcą	297
1. Założenia teoretycznoprawne	297
2. Właściwość rzeczowa w sprawach o zawarcie umowy (podjęcie dostaw) lub nieuzasadnione wstrzymanie (o kontynuowanie) dostarczania energii elektrycznej	301
3. Postępowanie zmierzające do ukształtowania (ustalenia) stosunku prawnego z wytwórcą	305
Zakończenie	315
Wnioski	315
Uwagi końcowe	332
Indeks rzeczowy	335